

asociația română a băncilor

CREDITAREA ÎNTRE POLITICĂ ȘI BUNĂSTARE

2019

Taxă mare pentru o creditare mare?!

80% din finanțarea României

91.467 mil. RON contribuție directă în PIB, prin valoarea adăugată brută pe care o generează în economie (2.67% din PIB)

6000 clienți executați (0,17%)

Mai multe credite restructurate în România față de UE

Asimetrie informațională

Ajustări abrupte de rețea bancară - 29 % (1.892 unități), și de personal cu - 23% (16.197 salariați)

ROE 3,9% (între 2 și 3 ori mai mic decât în Cehia, Suedia, Slovacia, Polonia, Bulgaria, Finlanda, Luxemburg) și mai mic decât în Estonia, Franța, Malta, Austria)

60% incluziunea financiară în România, peste 90% la nivel european (s-au înregistrat progrese minime)

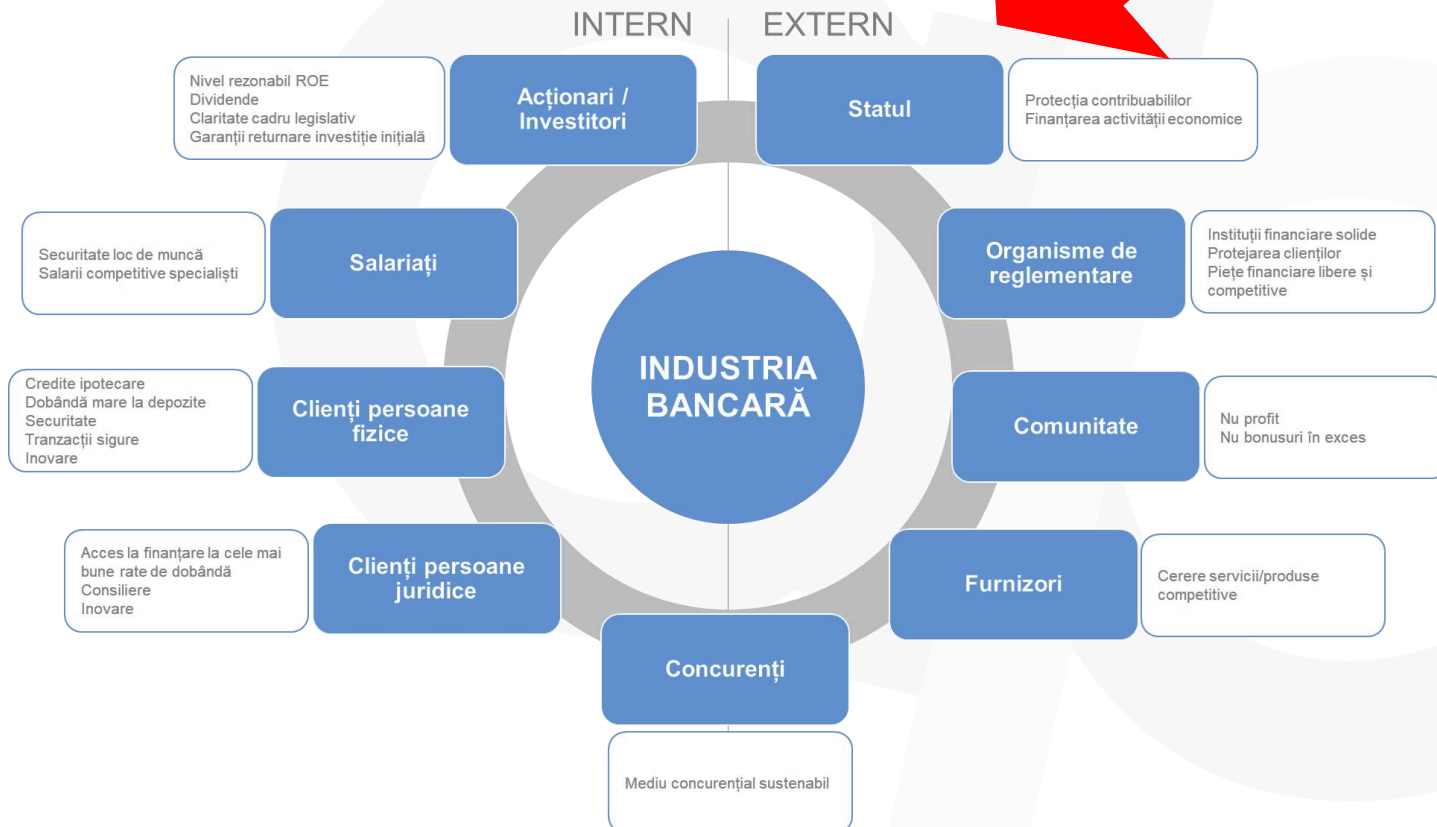
Rata creditelor neperformante în 2018 a fost 4.96%, media europeană fiind 3.7%

Rata medie a inflației în 2018 a fost 4,6%, de 2.5 ori mai mare decât media UE (1.9%)

Dobânzile la creditele de consum se situează sub Estonia, Letonia, Ungaria, Lituania și sunt foarte apropiate de cele ale Greciei și Cehiei

Băncile românești s-au ajustat abrupt până la limita sacrificării profitabilității în favoarea stabilității

MATRICEA INTERESESELOR

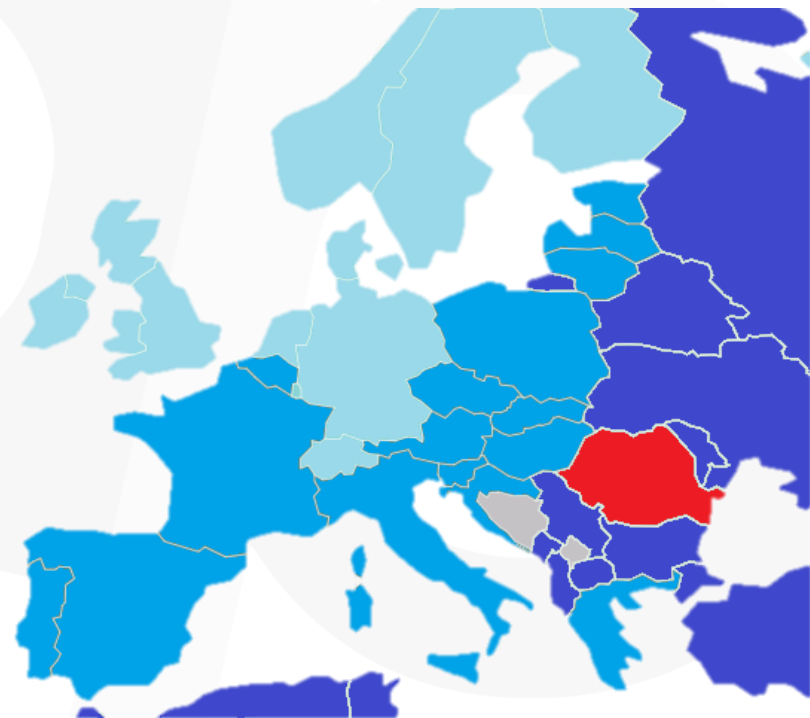
Stakeholderii au așteptări individuale și contradictorii

În clasamentul „Indicele de progres social 2018” România ocupă locul **44** din **146** de țări (mondial), fiind situată **pe ultimul loc** între state membre ale **Uniunii Europene**

Indicele de progres social (*Social Progress Index – SPI*) măsoară calitatea vieții și bunăstarea utilizând trei dimensiuni principale:

- nevoile de bază ale omului (hrana și îngrijirea medicală, apa și salubritatea, adăpostul, siguranța personală)
- fundamentele bunăstării (acces la educație de bază, acces la comunicații și informații, sănătate și bunăstare, calitatea mediului)
- oportunitatea (drepturi personale, libertate personală și de alegere, incluziune, acces la educație avansată).

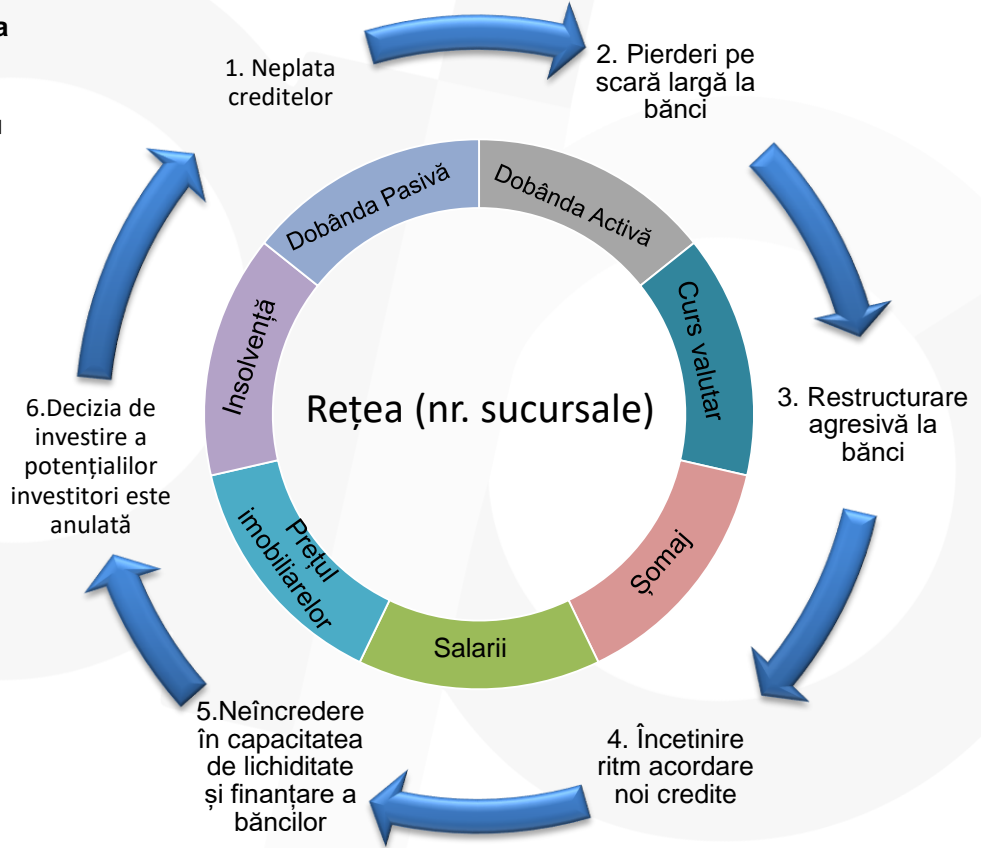
1.	Norway	90.26
2.	Iceland	90.24
3.	Switzerland	89.97
4.	Denmark	89.96
⋮		
19.	Spain	87.11
20.	Austria	86.76
21.	Italy	86.04
⋮		
40.	Bulgaria	76.27
⋮		
44.	Romania	74.51

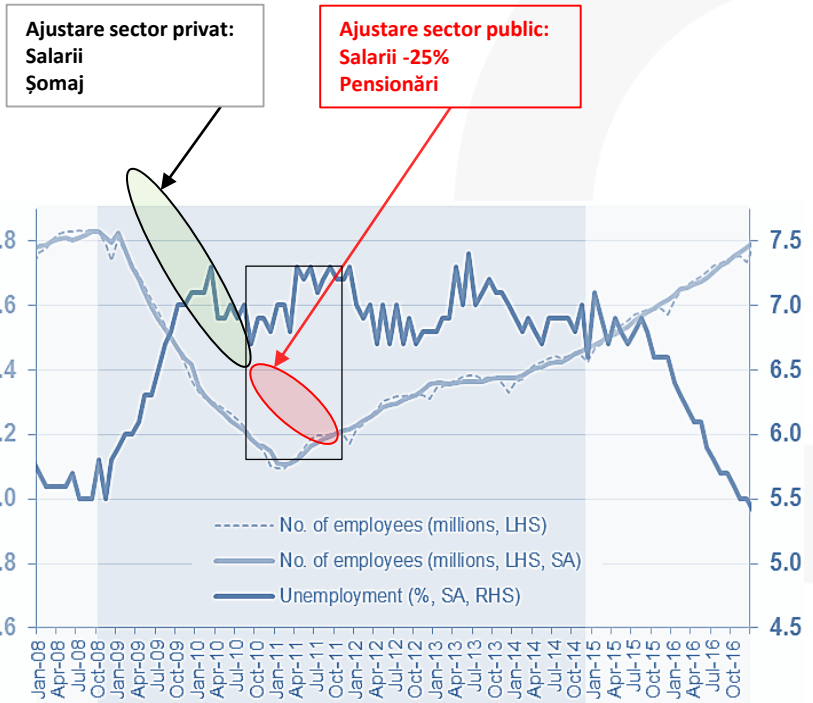
2007-2018

- ✓ Principalul absorbant al riscurilor crizei a fost industria bancară exclusiv prin efortul acționarilor săi.
- ✓ Doar Polonia, Estonia, Malta, Slovacia, Cehia și România au traversat criza fără sprijin public pentru bănci
- ✓ Guvernele UK, IE, FR, DE, ES, BE, EL, IT, NL, PT, SE, DK, AT, LU, CY, SI, LV, FI, BG, HR au sprijinit băncile cu o îndatorare de stat de peste 5 trilioane de Euro cu costuri de peste 200 mld Euro
- ✓ De la “credit driven” la “deposit driven”

	2007	2018	Evoluție %
Nr. Banci	42	34 ↓	-19%
Rețea (nr. sucursale)	6552 (an ref. 2008)	4660 ↓	-29%
Nr. Salariați	71622 (an ref. 2008)	55425 ↓	-23%
Activ (mld. eur)	69.64	96.73 ↑	39%
Capital propriu (mld. eur)	6.51	8.61 ↑	32%
Credit neguvernamental (mld. eur)	41.05	53.83 ↑	31%
Depozit neguvernamental (mld. eur)	35.75	70.69 ↑	98%
LTD	115%	73.56 ↓	-36%
ROE	11%	14.85 ↑	35%
Intermediere financiara	33%	25.7 ↓	-22%
NPL	4%	4.95 ↑	24%
PIB (mld. eur)	125	200 ↑	60%

2010 a reprezentat debutul adversităților față de industria bancară

Evoluția pieței muncii
Sursa: INS

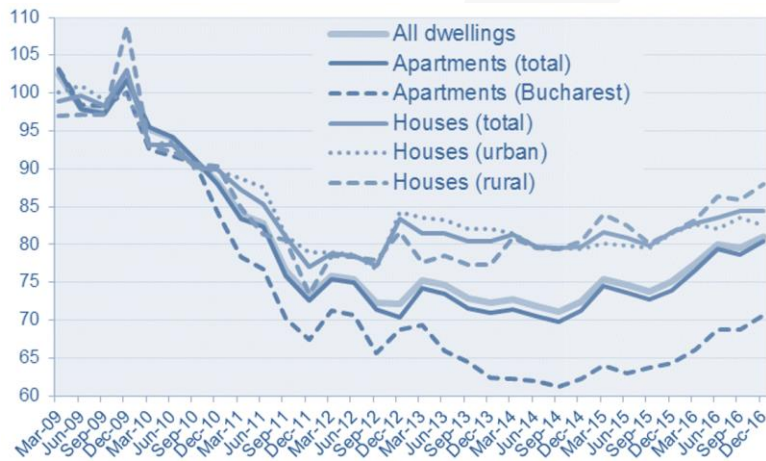
Majorarea TVA
Creșterea inflației (**49%**) *raportat la 2007
Scăderea salariilor (**25%**)

Capacitatea de rambursare s-a deteriorat în mod accentuat

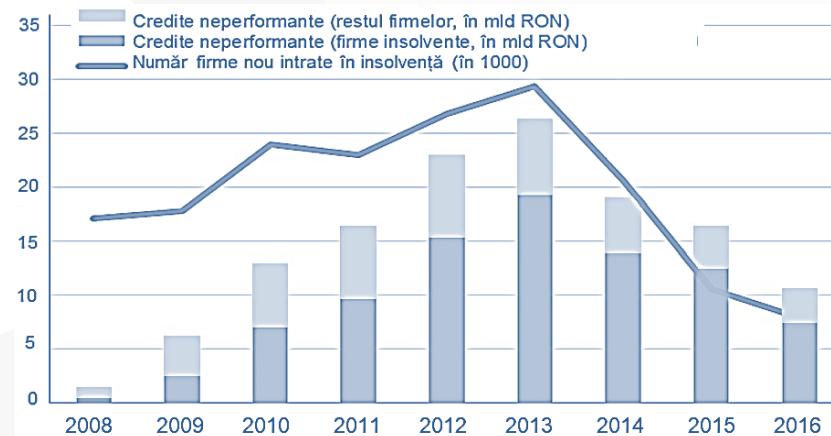
Evoluția salariilor reale (deviația față de media din 2008)
Sursa: INS

Scăderea prețurilor imobiliarelor a accentuat devalorizarea garanțiilor ceea ce a dus la nevoia de constituire de provizioane adiționale

Prețuri imobiliare

Sursa: INS

Insolvențe

Sursa: ONRC, BNR

2011 - valoarea totală a creanțelor aflate în insolvență = **20%** din PIB
 - gradul de realizare a activelor era de **1%** împărțit egal la P.J., bănci, stat

2014 - Noul Cod al insolvenței

Industria bancară devine ținta dezbaterilor politice penalizatoare

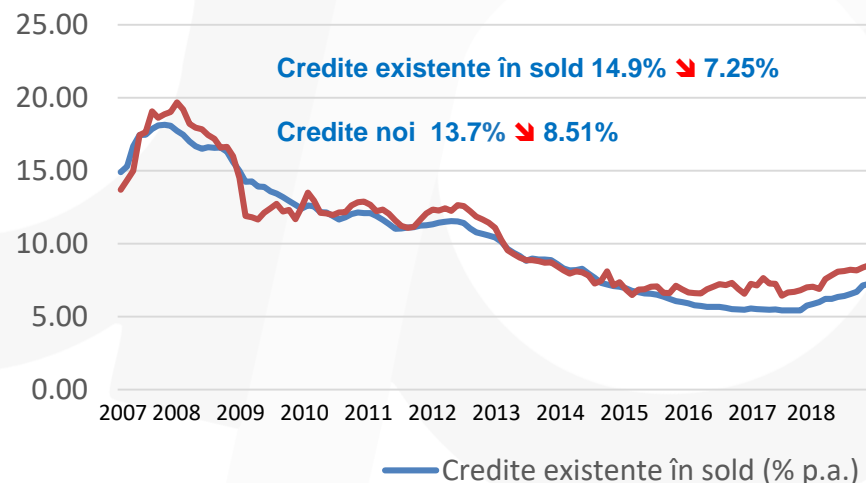

Dobânzile la lei la creditele în sold au scăzut cu **51%**, iar cele în valută cu **52%**, chiar dacă intermedierea financiară a scăzut la **25,6%** (creditul neguvernamental a crescut cu **31%** și PIB cu **60%**)

Sursa: BNR, Eurostat

Dobânda pasivă

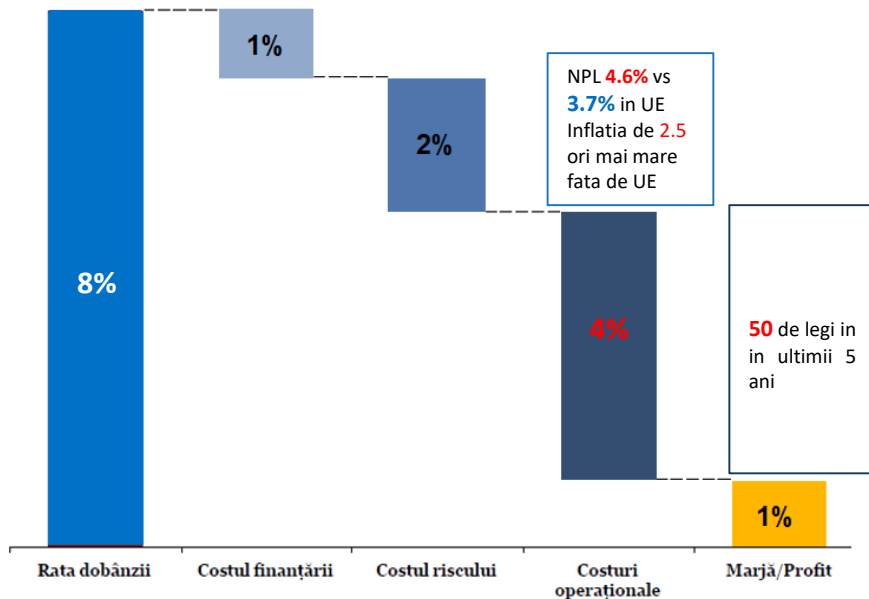

Sursa: BNR

Dobânda activă

Fără inflația legislativa anti-bănci dobânda la credite a fi coborât mai accentuat

Formarea prețului produselor de creditare

Sursă: Analiză internă PwC, folosind situațiile financiare ale băncilor, pe o perioadă de 4 ani

Scăderea dobânzii s-a făcut în condițiile:

- **reducerii personalului și rețelei** bancare (rețea bancară redusă cu 1.892 sucursale închise (-29%), ajustare personal cu 16.197 (-23%)
- **reducerii semnificative de profitabilitate** (coborârea ROE la 3,1% sau 2,1% ajustat operațional)
- **aport suplimentar** de capital de 2,7 mld euro
- De la “credit driven” la “deposit driven”, levier Credite acordate / Depozite atrase - 71.89%
- **Cost to income ratio - 54.5%** (medie 2007-2018), **locul 11** la nivelul UE
- **inflatat de o legislație anti-bănci.**

În ultimii 5 ani s-au adoptat aproximativ 50 de legi noi, care au sporit nivelul de impredictibilitate al mediului economic și au crescut riscul perceput de investitori

BARIERE

DESCRIERE

- ❖ În ultimii 5 ani, impredictibilitatea cadrului legislativ bancar s-a accelerat prin creșterea recurentă, de la an la an a numărului de legi și regulamente adoptate (aproximativ 50 de legi noi în perioada 2014-2018).
- ❖ Introducerea unei taxe pe activele bancare (*Capitolul 4 din Ordonanța de urgență nr. 114/2018*) la finalul anului 2018 influențează negativ activitatea de creditare având de asemenea implicații asupra sistemului financiar și dezvoltării economiei
- ❖ Respingerea de către Curtea Constituțională a setului de legi care prevedeau plafonarea dobânzilor la credite, eliminarea caracterului de titlu executoriu al contractelor de împrumut și plafonarea sumelor ce pot fi cerute de recuperatorii de creanțe, la doar 2 luni după aprobare, confirmă volatilitatea sistemului legislativ din România și riscul crescut perceput de către investitori

Cadru legislativ
impredictibil

IMPACT

❖ Bănci:

- Revizuirea produselor și înăsprirea condițiilor de creditare
- Creșterea portofoliului de credite neperformante
- Erodarea ratei de solvabilitate
- Scăderea profitabilității
- Retragerea unor bănci de pe piața bancară
- Modificarea strategiei de investiții și a modelului de business

❖ Populație:

- Creșterea costurilor creditării
- Scăderea puterii de cumpărare

❖ Mediul de afaceri

- Încurajarea finanțării din surse alternative (autofinanțare, credit furnizor, împrumuturi de la acționari)
- Scăderea investițiilor

❖ Stat:

- Băncile vor fi mai puțin interesate în a achiziționa titluri de stat, ceea ce poate influența creșterea costului de finanțare

Legislație anti-bănci = Intermediere firavă

STATELE UNITE

CREDITE 7.700 MLD. EUR
DEPOZITE 10.800 MLD. EUR

49%

Sequoia

În timp ce economia SUA se finanțează prin credit în proporție de 20% și 80% prin piața de capital, în Europa situația este inversă, finanțarea fiind asigurată prin credit în proporție de 80%.

GERMANIA

CREDITE 4.909 MLD. EUR
DEPOZITE 4.766 MLD. EUR

130%

Stejar

ROMÂNIA

CREDITE 52 MLD. EUR
DEPOZITE 65 MLD. EUR

26,4%

Bonsai

**Cadrul legislativ incert și
impredictibil**

V

**Cel mai important risc cu
potențial sistemic**

Se extrage renta
de către politicieni

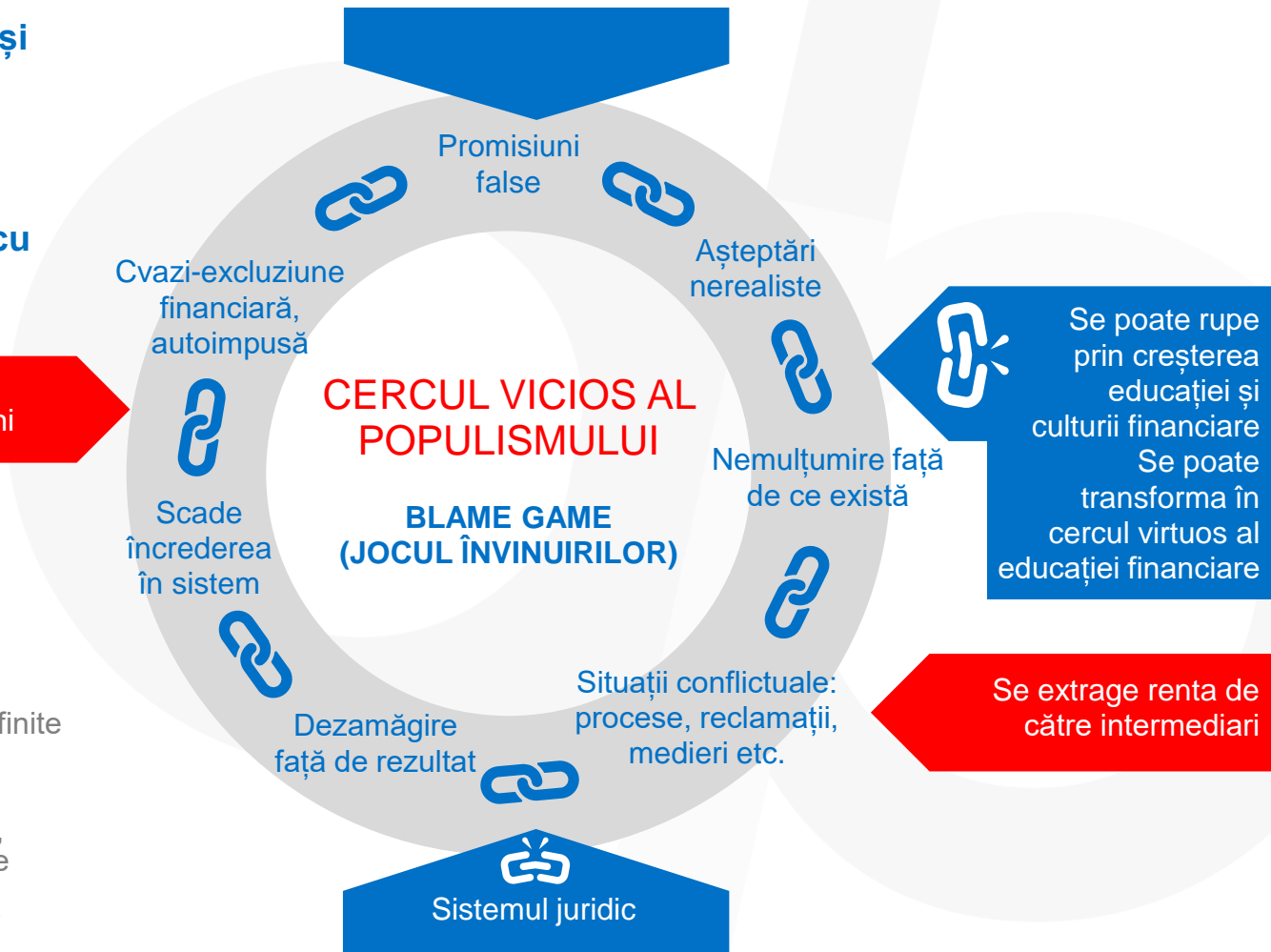
Populismul, definit de
Mudde și Kaltwasser (2017)
Inglehart și Norris (2016):

Respingerea elitelor în favoarea
"poporului"

Focus pe interesele naționale, definite
în mod restrâns, respingerea
internaționalismului

Respingerea instituțiilor existente,
văzute ca rigide sau nefuncționale

Dispreț pentru experți în favoarea
"bunului simț"

SISTEM BANCAR

ACTIONARI ȘI CLIENTII
(STATUL, POPULAȚIA, COMPANIILE)

ECONOMIA

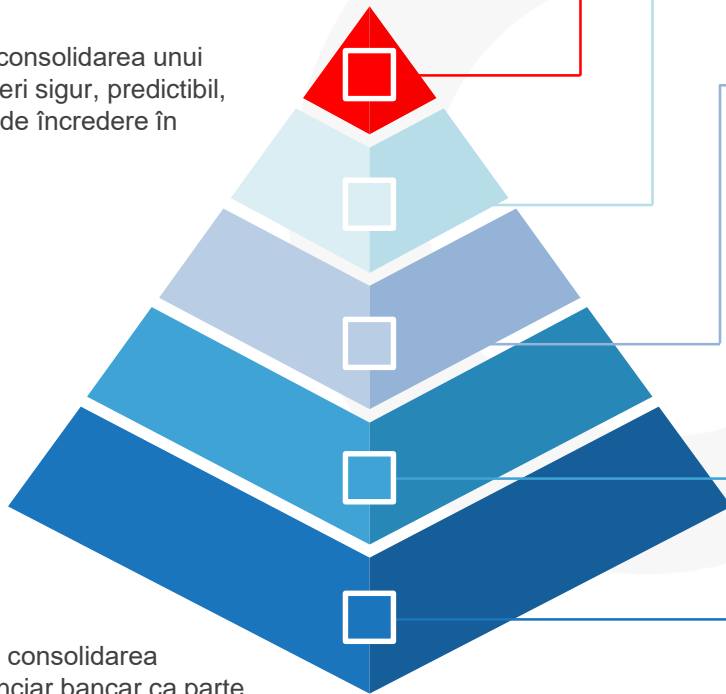
Abordarea strategică

Viziune

Contribuția la consolidarea unui mediu de afaceri sigur, predictibil, transparent și de încredere în România.

Misiune

Dezvoltarea și consolidarea sectorului financiar bancar ca parte a unei piețe performante, stabile și eficiente.

prosperitate și bunăstare

indicatori macro

Produs Intern Brut
PIB/cap de locuitor

indicatori micro

Incluziune financiară (58%)
Intermedieri financiare (26,4%)
NPL - riscuri (<6%)

piloni strategici

1. Platforma de Educație financiară
2. Agenda Digitală
3. Creditare (IMM, Fonduri Europene, PPP)
4. Platforma financiară

**integrat, măsurabil, echilibrat,
promovat prioritar și diferențiat**

Expertiză
Consultanță
Implementare standarde
Inovație
Bune practici
Reprezentare organisme
interne și internaționale

**Economia nu este o miză electorală, este singurul instrument
prin care politicienii își pot respecta promisiunile**

Vă mulțumesc!